

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets § 71-tilsyn

Dato: 21-11-2017
Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: DEPTBF
Sagsnr.: 1707752
Dok. nr.: 474867

Folketingets § 71-tilsyn har den 24. oktober 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 6 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 6:

”Ministeren bedes kommentere § 71-tilsynets alm. del – bilag 138 og 153 (folketingets-året 2016-17) – fortrolige henvendelser ”

Svar:

Bilag 138 og 153, der angår to borgerhenvendelser til § 71-tilsynet, berører følgende forhold:

- 1) Videregivelse af personfølsomme oplysninger til bistandsværger
- 2) Tvangsmedicinering
- 3) Forflyttelse fra et bosted til et andet

Ad 1) Videregivelse af personfølsomme oplysninger til en bistandsværge

Ved henvendelse af 1. august 2017 og 1. september 2017 til § 71-tilsynet klager en borger over, at hun som bistandsværge for sin søster ikke kan få adgang til oplysninger om den behandling, søsteren modtager på psykiatrisk afdeling.

Forholdet er reguleret af bekendtgørelse nr. 947 af september om bistandsværger. Bekendtgørelsen er udstedt i medfør af straffelovens § 71, stk. 3.

I medfør af bekendtgørelsen beskikkes der en bistandsværge for patienter, der dømmes til psykiatrisk behandling, anbringelse i psykiatrisk afdeling eller på en institution for personer med vidtgående psykiske handicap.

Angående videregivelse af oplysninger følger det af bekendtgørelsens § 14, at personalet på sygehuset/sygehusafdelingen, institutionen eller anstalten m.v. skal give bistandsværgerne enhver oplysning, som er nødvendig for, at denne kan varetage sit hverv på forsvarlig måde. En oplysning, som af lægelige grunde ikke gives til den sigtede, tiltalte eller dømte, må heller ikke gives til bistandsværgerne.

Bistandsværgerne har endvidere ret til at gøre sig bekendt med oplysningerne i tvangsprotokollen vedrørende den sigtede, tiltalte eller dømte.

Endelig har bistandsværgerne ret til at gøre sig bekendt med indholdet af den sigtedes, tiltaltes eller dømtes journal, herunder behandlingsplan, såfremt den pågældende efter sundhedslovens regler selv ville have adgang hertil, og såfremt den pågældende meddeler samtykke til, at bistandsværgerne får adgang til journalen.

Ad 2) Tvangsmedicinering

Som bilag til henvendelsen af 1. august 2017 er vedlagt uddrag af en kronik af 3. juli 2016 i Politiken med titlen "*Min søster er dømt til livsfarlig medicin*". I den pågældende kronik og ved henvendelsen af 1. september 2017 til § 71-tilsynet stiller den pågældende borger spørgsmålstejn ved den behandling, som søsteren modtager på psykiatrisk afdeling. Det hævdes i denne forbindelse, at søsteren tvangsbehandles med medicin, der har en skadelig og invaliderende effekt på hende.

Det følger af psykiatriloven, at der under særlige skærpede omstændigheder kan foretages tvangsbehandling, herunder tvangsmedicinering, af patienter indlagt på psykiatrisk afdeling. Efter psykiatrilovens § 12, stk. 1, må tvangsbehandling kun anvendes over for personer, der opfylder betingelserne for tvangstilbageholdelse, jf. § 10. Således kan tvangsmedicinering kun finde sted, hvis patienten er sindssyg eller befinder sig i en tilstand, der kan ligestilles hermed. Det er i øvrigt et almindeligt princip, at tvangsmedicinering kun må anvendes, når andre behandlingsmuligheder må anses for uanvendelige, jf. psykiatrilovens § 4. Er en patient meget urolig, forpint og i risiko for at gøre skade på sig selv eller andre, kan tvangsmedicinering være nødvendig for at hjælpe patienten med at få det bedre.

Regeringen ønsker at nedbringe tvangen i psykiatrien og følger derfor udviklingen i tvangsansværelsen og regionernes indsatser tæt bl.a. i regi af Sundhedsstyrelsens Task Force for psykiatri.

For at styrke indsatsen for mennesker med svære psykiske lidelser har regeringen i samarbejde med satspuljepartierne afsat i alt 400,8 mio. kr. i perioden 2017-2020, heraf 79,8 mio. kr årligt i permanente midler. Dette beløb blev i satspuljeaftalen for 2018-2021 suppleret med 18,3 mio. kr årligt i permanente midler til at løfte indsatsen for en lille gruppe af særligt sårbare psykiatriske patienter og sikre et bedre samarbejde mellem den regionale psykiatri og socialpsykiatrien samt sikre oprettelse af 150 særlige pladser, der bl.a. kan aflaste bostederne og den almene psykiatri.

Desuden har regeringen ved satspuljeaftalen for 2017-2020 afsat i alt 10,2 mio. kr. til forsøg med et medicinfrat afsnit i psykiatrien, hvor patienter med psykiske lidelser kan blive behandlet uden brug af medicin og med fokus på ned- og udtrapning af eksisterende medicinforbrug. Endelig har regeringen og de øvrige satspuljepartier netop afsat 23,5 mio. kr. til en pulje til fælles tværsektorielle teams, som kan nedbringe brugen af tvang og tvangsindlæggelser i psykiatrien.

Ad 3) Forflyttelse fra et bosted til et andet

Henvendelsen af 1. september 2017 er vedlagt mailkorrespondance, hvori den pågældende borger fremsætter ønske om, at hendes søster forflyttes fra et bosted til et andet.

Sundheds- og Ældreministeriet har til besvarelse af denne del af spørgsmålet indhent et bidrag fra Børne- og Socialministeriet.

Børne- og Socialministeriet har i denne forbindelse oplyst følgende, som jeg forholder mig til:

"Så vidt vides, er der tale om en midlertidig botilbudsplads efter servicelovens § 107. Beboere, der har ophold på et midlertidigt botilbud efter servicelovens § 107, er ikke

omfattet af fritvalsreglerne. Beboerne har derfor ikke retskrav på at få et andet botilbud efter eget ønske. Såfremt ét botilbud er egnet, kan der ikke klages over, at kommunen tilbyder dette botilbud frem for et andet, idet dette ikke er en afgørelse, men faktisk forvaltningsvirksomhed. Det er som hovedregel ikke muligt at klage over faktisk forvaltningsvirksomhed. Man har dog altid mulighed for at klage over et konkret botilbud, hvis man mener, det tilbudte botilbud ikke opfylder behovet for støtte.”

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Tina Buus Funder